

MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE
FOR SKOLEFRITIDSORDNING
I KOLDING KOMMUNE

Indhold

Indledning	3
Lovkrav for Mål- og indholdsbeskrivelse	5
Dokumenter, der indgår i grundlaget for SFOers virke i Kolding Kommune	5
Mål- og indholdsbeskrivelse	6
Den sammenhængende børne- og ungepolitik	6
Sammenhæng og samarbejde	8
Krop, bevægelse og sundhed	10
Børn med særlige behov	11
Børns medindflydelse	12
Trivsel	13
Udarbejdelse og implementering af Mål- og indholdsbeskrivelse	14

INDLEDNING

“Alle børn i Kolding Kommune har ret til et trygt og godt børne- og ungeliv”

Sådan indledes Kolding Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik, og det er en ambition, som også gør sig gældende i den kommunale mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger (SFO).

Vi vil i Kolding Kommunes SFO'er skabe betingelser for, at børn kan udvikle sig til at blive kompetente, robuste og harmoniske mennesker, som kan indgå i samspil med andre mennesker og omverdenen på en ansvarlig og respektfuld måde. Vi vil skabe betingelser for, at alle børn oplever, at de indgår i en social og kulturel sammenhæng, hvor de har mulighed for at deltage i og bidrage til egen udvikling og i både formelle og uformelle fællesskaber.

Vi tror på det kommunale fælles børne- og ungesyn, at **“børn og unge gør det bedste de kan”** og at SFO'en udgør en god fritidspædagogisk ramme for et børneliv, som har værdi i sig selv. Vi tror på, at børnene i SFO'en skal opleve et trygt og understøttende miljø med fokus på selvværds-/selvtillidsudviklende praksis, hvor de kan udvikle sig og vokse med en stadig stigende medbestemmelse på eget liv. I SFO møder børnene en arena, hvor der er plads til leg, fantasi, nysgerrighed og medbestemmelse, men også ro og fordybelse. I SFO er børnenes tilstedeværelse baseret på motivation og lyst, og de mødes af nærværende og kompetente pædagogiske medarbejdere, der sikrer, at børnene udvikler deres sociale kompetencer og oplever sig som en del af et socialt inkluderende fællesskab.

Mål- og indholdsbeskrivelsens indhold

Mål- og indholdsbeskrivelse for SFO i Kolding Kommune sætter de overordnede rammer for, hvordan kommunens enkelte folkeskoler tilrettelægger hverdagen i dennes SFO med afsæt i dennes elevgruppe.

Mål- og indholdsbeskrivelsen medvirker bl.a. til, at kommunens politikker og strategier udmøntes i kommunens SFO via samarbejde mellem skoler, forældre og elever, ligesom den tydeliggør, hvilke lovbestemte områder kommunens skolefritidsordninger skal forholde sig til. Yderligere beskriver mål- og indholdsbeskrivelsen særlige kommunale fokusområder, som skal indgå i SFO'ens virke.

Den fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse udgør således et bagtæppe for skolernes individuelle mål- og indholdsbeskrivelser og definerer, hvad skolefritidsordningernes mål- og indholdsbeskrivelser som minimum skal indeholde. Skolernes individuelle mål- og indholdsbeskrivelser uddyber elementerne fra den fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse med konkrete handleanvisninger, så det er tydeligt for SFO'ens personale og brugere, hvad der kan forventes af det lokale SFO-tilbud.

Den fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse tager afsæt i kommunens almene folkeskoler, men omfatter ligeledes kommunens SFO-tilbud ved specialskoler/centre. Specialskoler/centre udarbejder med udgangspunkt i deres særlige pædagogiske vilkår lokale mål- og indholdsbeskrivelser.

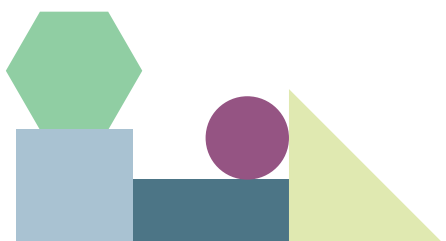
Den fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse revideres ifm. eventuelle lov- og/eller bekendtgørelsesmæssige ændringer eller senest i år 2027.

LOVKRAV FOR MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE

Folkeskolelovens § 40 stk. 4 indeholder krav om, at kommunalbestyrelser fastsætter og offentliggør en mål- og indholdsbeskrivelse for kommunens skolefritidsordning. Bekendtgørelse nr. 1927 af 10/12/2020 om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger fastsætter, hvad denne som minimum skal indeholde.

Dokumenter, der indgår i grundlaget for SFO'ers virke i Kolding Kommune

- Folkeskoleloven
- Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger
- Styrelsesvedtægt for folkeskolerne i Kolding Kommune
- Sammenhængende børne- og ungepolitik
- Det fælles børne- og ungesyn
- Rammen for den gode overgang



MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE

Den fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse suppleres i Kolding Kommune af lokale mål- og indholdsbeskrivelser for hver af kommunens SFO. Den kommunale mål- og indholdsbeskrivelse tager afsæt i national bekendtgørelse, samt kommunale fokusområder og definerer herigennem, hvad de lokale beskrivelser som minimum skal indeholde.

Bekendtgørelsens krav til mål- og indholdsbeskrivelse, samt særlige kommunale fokusområder, er samlet under nedenstående overskrifter, med henblik på at tydeliggøre den kommunale ramme for de handlingsanvisende lokale mål- og indholdsbeskrivelser.

Den sammenhængende børne- og ungepolitik

Den sammenhængende børne- og ungepolitik skal sikre sammenhæng, overblik og fælles retning for, hvordan der i Kolding Kommune samarbejdes om børn og unge - både dem, der trives, og dem, der har brug for en hjælpende hånd.

I Kolding Kommune er det ambitionen og visionen at:

“Alle børn i Kolding Kommune har ret til et trygt og godt børne- og ungeliv”

Politikken er en fælles vision for, hvad der sammen skal arbejdes for og hvilke værdier, der er retningsgivende i samarbejdet med børnene og deres netværk. Det er således også værdier, som skal være gennemgående i Kolding Kommunes skolefritidsordninger.

Den sammenhængende børne- og ungepolitik bygger på nedenstående fire hovedværdier, som er afgørende for at lykkes med den fælles vision (se nærmere om hovedværdier i politikken¹):

- *“Tryghed og trivsel
Alle børn og unge har ret til tryghed ...*
- *Børn skal være børn
Børn skal have lov til at være børn. Der skal være tid til leg og ro til udvikling ...*
- *Plads til forskellighed
Ingen børn er ens. Vi ser forskelligheden som en styrke og gør vores bedste for at skabe rammer, hvor der er plads til alle de talenter, der ligger i børnenes og de unges forskelligheder ...*
- *Dannelse
Dannelse skal gå hånd i hånd med uddannelse. Derfor vil vi sikre tid og plads til dannelse i hverdagen og dyrke fællesskaber, hvor børnene rummer hinandens forskelligheder og er gode til at hjælpe hinanden...”*

¹ Den sammenhængende børne- og ungepolitik: <https://www.kolding.dk/politik/politikker-og-strategier/sammenhaengende-borne-og-ungepolitik/>

Den fælles kommunale såvel som de lokale mål- og indholdsbeskrivelser har overordnet til formål at bidrage til at indfri den sammenhængende børne- og ungepolitik ambition.

Sammenhæng og samarbejde

MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE

SFO er et tilbud til alle børn i 0.-3. klasse. SFO er en naturlig og sammenhængende del af indskolingen på alle skoler og samarbejde mellem kolleger i skole og SFO er en selvfølge. Helt naturligt bindes samarbejdet mellem skolens undervisnings- og fritidsdel omkring børnene og børnefællesskaberne sammen af den sammenhængende børne- og ungepolitik, som understøtter et helhedsorienteret syn på børnene.

I den kommunale SFO bruges fælles viden, indsigter og forskellige faglige kompetencer for børnenes og børnefællesskabernes bedste. I SFO'en skal børnene have mulighed for at deltage i nye børnefællesskaber drevet af egen interesse og motivation, og personalet får muligheden for at opleve og se nye sider af børnene – der opnås ny indsigt og viden om det hele barn. Den nye viden om det hele barn kan være vigtig for børnenes "hele" skoleliv, og skal bringes tilbage til undervisningsdelen i skolehverdagen. Denne interne videndeling skal bl.a. sikres gennem struktureret videndeling og gennem SFO'ens pædagogiske medarbejders deltagelse i teamsamarbejde med kolleger i indskolingen.

SFO'ens pædagogiske medarbejdere spiller en vigtig rolle i forældre-kommunikationen - især omkring de skolestartende børn, hvor der skabes en god relation til børnenes forældre. Der skabes således en god basis for gensidig



Kommende skolestartere kan i det almene skoletilbud starte i glidende overgang (GLO) i april måned forud for skolestart. Forudsætningen for en god start på skolelivet er, at der etableres en god sammenhæng for børnene i overgangen. Det baseres på et godt samarbejde mellem dagtilbud og skole herunder SFO – det skal sikres og vedligeholdes. Kolding Kommune har gennem årene haft, og har fortsat, et stort fokus på at fastholde og udvikle dette samarbejde. Rammesætningen af samarbejdet er nærmere beskrevet i "Rammen for den gode overgang".

Tegn på samarbejde og sammenhæng kan være:

- Børn mødes af voksne med udgangspunkt i det kommunale fælles børne- og ungesyn
- Børnene mødes af voksne, som ser det "hele" barn via sammenhæng og samarbejde mellem daginstitution, skole og SFO
- Børn oplever en god konstruktiv relation mellem SFO og forældre
- Børn oplever en tryk overgang til skolelivet/GLO



Krop, bevægelse og sundhed

MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE

Leg og fysisk aktivitet er centrale elementer i børnenes udvikling, og SFO skal tilbyde fysiske muligheder og rum, hvor dette kan udfolde sig, ligesom alders- og udviklingsmæssige bevægelsesaktiviteter bør indgå i det daglige pædagogiske arbejde. At fremme børnenes bevægelsesglæde er centralt for børnenes fremtidige motivation for at være fysisk aktive. Velgennemtænkte pædagogiske bevægelsesaktiviteter skal i SFO'en understøtte børnenes trivsel, sundhed og kan være et godt redskab til at arbejde med udvikling af børnenes sociale kompetencer.

Arbejdet med bevægelse kan, såfremt lokale forhold taler herfor, danne afsæt for samarbejder med lokale idrætsforeninger i Brobyggervirksomhed, så børnene introduceres for forskellige fritidsfællesskaber, som de kan blive en del af – også efter deres SFO-tid ophører.

Tegn på inddragelse af krop, bevægelse og sundhed kan være:

- Børn, som er aktive og vælger fysiske aktiviteter til
- Børn med gode motoriske færdigheder
- Børn med evnen til god koncentration og fokusering
- Børn, som får tilknytning til foreningslivet



Børn med særlige behov

MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE

Alle børn skal have gode betingelser for at udvikle sig og trives i deres skole- og SFO-liv. Skoler og SFO har en særlig forpligtelse over for børn, som har særlige udfordringer eller forudsætninger, og det gælder både i skolens undervisnings- og SFO'ens fritidsdel. Denne ambition kommer bl.a. til udtryk ved, at SFO inddrages i kommunale udviklingsprojekter relateret til styrkelse af fællesskaber på skoleområdet.

I SFO'en skal der bl.a. arbejdes med de mest grundlæggende faktorer for, at børnene kan være i positiv udvikling - at de oplever både social og faglig trivsel. De skal i SFO'en opleve sig som en del af fællesskaber, herunder at have gode venner og opleve, at de mestrer og lykkes i både sociale og faglige sammenhænge og i andre aktiviteter.

Indsatserne omkring børnene skal foregå med udgangspunkt i et helhedsorienteret perspektiv på tværs af skolernes undervisningsdel og SFO.

Tegn på en Målrettet indsats ift. børn med særlige behov kan være:

- Børn, som deltager aktivt i SFO'ens fællesskaber
- Børn med god trivsel og mod på livet
- Børn med selvtillid og selvværd



Børns medindflydelse

MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE

SFO er et sted, hvor børn møder børn omkring fælles interesser og i leg, men også et sted, hvor børnene kan have behov for at opleve nærhed til voksne. Det betyder, at SFO'en skal gøre sig overvejelser omkring omfanget af og sikre en passende balance mellem voksenorganiserede aktiviteter og børnenes egen initierede aktiviteter under naturlig hensyntagen til børnenes alder og udvikling.

Reel involvering sker, når børnenes idéer og interesser bliver grebet, så børnene oplever reel medindflydelse. Voksenorganiserede fælles aktiviteter bør have et fokus på udvikling af børnenes sociale kompetencer, og der bør skabes et rum for børnenes egen leg i et pædagogisk stimulerende miljø, hvor eleverne får det ansvar, de kan magte og rumme.

Børnene indgår i SFO-aktiviteter på både et individplan og som en del af et fællesskab. Fællesskabet skal i Kolding Kommunes SFO'er udvikles og styrkes gennem såvel lokale som fælles kommunale traditioner, hvor børnene får mulighed for at indgå i aktiviteter, som kan styrke samhørigheden lokalt og på tværs af kommunens SFO.

Tegn på balance mellem voksenorganiserede og børnenes selvvalgte aktiviteter kan være:

- Børn, som i stigende grad er medskaber af SFO'ens aktiviteter
- Børnenes stemme bliver hørt og inddraget i tilrettelæggelsen af SFO-tiden
- Børn opnår praksiserfaring med demokratiske processer gennem inddragelse

Trivsel

MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE

Grundpillen i det pædagogiske tilbud i Kolding Kommunes SFO hviler på arbejdet med trivsel, relationer og fællesskaber. I SFO'en skal skabes trygge rammer, hvor børnene indgår i gode relationer med andre børn og pædagogiske medarbejdere. Det er centralt for børnenes mulighed for at udvikle sociale kompetencer og skabe positive børnefællesskaber med andre børn, såvel jævnaldrende som yngre og ældre.

Nogle børn skal i SFO'en præsenteres for nye muligheder, have mulighed for at fordybe sig i leg og aktiviteter, og opleve at mestre nye færdigheder – dette fremmer trivslen. Andre børn har brug for en kendt og tryk voksenrelation, som kan støtte dem i deres relationsdannelse og i at deltage i fællesskabet. Alle børn skal trives i Kolding Kommunes SFO'er.

SFO spiller en central rolle i forhold til at skabe god grobund for ovennævnte, og der skal i den enkelte SFO's mål- og indholdsbeskrivelse være overvejelser om, hvordan der arbejdes med trivsel på både individniveau og ind i fællesskabet.

Tegn på trivsel blandt SFO'ens børn kan være:

- Børn, som har et positivt kropssprog eks. smil, grin, "fortællertrang"
- Børn, som er nysgerrige, initiativrige og virkelystne
- Børn, som er aktivt deltagende i SFO'ens fællesskab



UDARBEJDELSE OG IMPLEMENTERING AF MÅL- OG INDHOLDSBESKRIVELSE

Den kommunale mål- og indholdsbeskrivelse for SFO er udarbejdet i efteråret/vinteren 2022/23 af kommunale medarbejdere med gentagne og løbende kvalificering via inddragelse af faglige organisationer, skoleledere, ansatte ved SFO og skolebestyrelser med henblik på at sikre en fælles ramme om driften af Kolding Kommunes skolefritidsordninger.

Lokal Mål- og indholdsbeskrivelse

Den enkelte skoleleder er den, som har ansvaret for, at der lokalt udarbejdes mål- og indholdsbeskrivelse for dennes SFO, samt at der sker løbende evaluering og tilretning. Den lokale mål- og indholdsbeskrivelse revideres, som minimum i forlængelse af det toårige forskudte skolebestyrelsesvalg med inddragelse af bestyrelsen og relevante parter. Den enkelte skolebestyrelse kan vedtage at indarbejde særlige lokale fokusområder som supplement til indholdet af den fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse.

Den enkelte skolebestyrelse afgør, hvorledes udarbejdelsen af den lokale mål- og indholdsbeskrivelse for SFO foregår, og i hvilket omfang eksempelvis børn, forældre, lokalområde mv. bidrager med input til indhold. Som en del af dette arbejde kan skolebestyrelsen udarbejde principper for skolens mål- og indholdsbeskrivelse.

De lokale mål- og indholdsbeskrivelser for SFO indgår i årlige sparrings- og skoleudviklingssamtaler mellem skoleledelse og forvaltning med henblik på at sikre løbende dialog og fokus på SFO'ens mål, tilbud og kvalitet.